

Bohoslužba 5. 6. 2022 – Svatodušní neděle

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Introit: Haleluja! Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán. Haleluja!

Pozdrav:

Píseň: 585

Modlitba: Veliký Bože, vylitím Ducha svatého dnešního dne posvěcuješ svou církev ve všech národech a na všech kontinentech. Naplň celý svět dary svého svatého Ducha. To, co tvá láska způsobila na počátku stvoření způsob i dnes v srdcích těch, kdo ti věří a hledají tě. Prosíme tě o to skrze Ježíše Krista, tvého Syna a našeho Pána a bratra, který v jednotě Ducha svatého s tebou žije a působí na věky věků. Amen.

1. čtení: Jan 14,8–17

Píseň: 769

2. čtení: Skutky 2,1–21

Kázání

Z chytrých knih či jiných pramenů poznání se o Duchu svatém můžeme leccos dozvědět. Přesto zůstává stěží uchopitelným. Zkrátka jako duch. A jako Bůh. Ten je také nevystižitelný, neprozkoumatelný. Ale dává něco ze sebe poznat. Je to tak nejspíš správně. Alespoň si Ducha sv. nemůžeme příliš snadno zaškatulkovat a být s ním hotovi. Duch svatý jako jedna z osob Božího společenství v jednotě odhaluje část Božího charakteru. Dá se o něm mj. říci, že působí jako oživující síla. Tak jako na počátku oživil Bůh člověka dechem, nyní oživuje Duchem nikoli již pouze jednotlivce, ale celou církev. Duch je hybnou silou. Svědčí o tom různé překlady a synonyma biblického výrazu Duch – dech, vítr, Utěšitel, Přímluvce...

Tato oživující Boží moc stojí tedy na počátku církve. Církev, tahle „firma“ s pozoruhodně dlouhou tradicí, již +- od r. 30, se rodí o Letnicích. Svátcích první sklizené pšenice a vydání Zákona, uzavření smlouvy na Sinaji. A hned ji Duch postrkává na odvážnou a neobvyklou cestu. Lidé pocházející ze zapadlé a bezvýznamné Galileje, většinou nejspíš prostí a nepříliš vzdělaní, najednou dokáží mluvit mnoha jazyky. V budoucnu oni a jejich nástupci osloví všechny kouty zeměkoule. Nesetrvají v uzavření do židovského světa, do jedné kultury. Evangelium má celosvětové ambice.

Duch svatý je Boží dar pro jednotlivce, ale především pro společenství církve. Že jeho projevy mohou být nečekané a narušující běžné konvence, naznačuje přístup některých naslouchajících té změní jazyků tehdy v Jeruzalémě: Přebrali. Nadměrně se věnovali konzumaci mladého vína. A to jim rozvázalo jazyk. Když něčemu nerozumíme nebo nechceme rozumět, když nás něčí nadšení popouzí, je nejlepší takové projevy označit za hloupost nebo za něco zlého.

Že mimořádné a nadšené projevy zbožnosti tvořily součást bohoslužeb rané církve dosvědčují některá místa Nového zákona. Ostatně nevymizely ani dnes, ačkoli v evangelickém prostředí jsme je ve velké míře ztratili. Pokud jsou podřízeny řádu a slouží společnému prospěchu, pak mají svoje opodstatnění. Vždyť je-li jejich původcem skutečně Duch sv., pak by bylo opovážlivé jim bránit a dívat se na ně

s pohrdáním. Duch povzbuzuje, staví na nohy, oživuje, křísí mrtvolky. Dává schopnost vyjít z komfortní zóny. Vlažnost, lhostejnost v duchovních otázkách svědčí o jeho částečné nebo úplné nepřítomnosti. Ale tím nechci horovat pro bezvýhradnou nutnost takových jevů v církvích. Vždyť ne všechny domnělé projevy Ducha sv. jsou skutečně tím, zač se vydávají. Často mohou právě ony být důvodem různých neřádů. Navíc je možné z Ducha žít trvale, ne třeba tak nápadně jako tomu bývá u mluvení jazyky nebo uzdravování, ale přitom opravdu plodně a užitečně pro druhé.

Duch nepůsobí pouze mimořádným způsobem, ale rovněž na první pohled zcela „obyčejnými“ cestami. Tak se do projevů působení Ducha sv. počítají činnosti jako vyučování, povzbuzování či služba potřebným. Nic, co by nás okamžitě udeřilo do očí, a přesto projevy tak důležité. Je tomu jako u profesí, které vypadají docela obyčejně, někdy nemají ani dostatečnou prestiž a ohodnocení, jejichž důležitost si uvědomíme nejspíše tehdy, když je potřebujeme a ony nejsou k mání. Lze vypadat jako přeborník v intenzitě působení Ducha sv., ale přitom se projevovat tak, že tím druzí trpí. Proto stojí nad všemi velikými duchovními dary ještě láska jako řídicí princip.

Duch sv. se projevuje jako síla vedoucí k rozmanitosti, různosti, nikoli k jednotvárnosti. Stejně jako je tomu v Bohu, v němž tři osoby tvoří jednotu. Církev je tak možné ve starověku známým obrazem přirovnat k tělu. Organismus má různé části a všechny jsou potřebné a mají svoji úlohu. Společně tvoří důmyslně propojený systém, zajišťující život. Je důležité, aby všechny orgány a další části těla pracovaly ve vzájemném souladu. Tedy aby spolu dokázaly komunikovat a směřovaly ke společnému cíli.

Tak je i v církvi oprávněná, dokonce nutná rozdílnost pohledů a přístupů. Setkávání různých názorů a způsobů života, někdy i poněkud ostřejším způsobem, vede dál. Umožňuje posun. A to nejen v rámci jednotlivých církví, ale také mezi nimi navzájem. Přestože rozdělení křesťanů můžeme považovat za skandál a prohru, lze na ně pohlížet také s přesvědčením, že všechno zlé je k něčemu dobré. Rozmanitost nabídek a přístupů k duchovnímu životu je obohacením. Třeba by se některé důležité prvky při trvalé jednotě neprosadily. Teď jen zbývá přijmout a udržet zdravou a prospěšnou pluralitu i při sbližování církevních společenství. Dokázat na druhých vidět také něco pozitivního, nemít potřebu zůstat jen u svého, umět ocenit i cizí kvality. Ale také rozpoznat a odmítnout to, co je skutečně škodlivé. Cizí a nebezpečné elementy v organismu církve.

Přestože pestrost a rozmanitost, neznámé jevy, na nás mohou působit negativně a dokonce jako ohrožení, snažme se nepodléhat strachu. Jsou i bludné a nebezpečné cesty, kterým je sice nutné vzdorovat, ale které mohou mít nakonec svůj smysl. A to, že má někdo jiný názor než my, neznamená, že jeho názor je automaticky mylný, nebo že je dokonce naším nepřítelem. Právě v konfrontaci s různými myšlenkami se posouváme kupředu. Mohou nás obohatit, přivést ke správnějšímu poznání. To platí též pro církev. Ta má spolu navzdory rozmanitosti komunikovat jako tělo. Vždyť kde se spolu nemluví, kde vládne uniformita, mrtvolné ticho, kde vládne jediná lidská autorita, která všechno ví a vše řídí, tam se Duchu svatému příliš místa nedostává. Naproti tomu i v těžkých a bolestných zápasech o nalezení pravdy a cesty kupředu s ním lze počítat.

Píseň: 570

Vyznání vin

Slovo milosti

Nicejsko-cařihradské vyznání víry (EZ č. 347)

Píseň: 358

Večeře Páně

Píseň: 578

Přímluvy: K přímluvné modlitbě se můžete připojit prosbou „Pane, smiluj se“:

Bože, svatý Duchu, Ty jsi v den letnic sestoupil do kruhu Kristových učedníků. Prosíme tě: nezanech ani nás osamělé v našich nadějích a obavách. Přijď a projev nám svou blízkost. Volejme: Pane, smiluj se.

Duchu pravdy, dej, ať nerozděleně nasloucháme Kristu, ukaž nám, co pro nás učinil. Duchu víry, pomoz nám v každé nouzi spoléhat na Boha a naplň srdce všech, kteří tě očekávají. Volejme: Pane, smiluj se.

Bože lásky, přemož naše sobectví a otevři nás pro Boha a bližní, kteří nás potřebují. Bože pokoje, sváděj nás dohromady, abychom na sebe brali ohled a rostla mezi námi jednota a spravedlnost. Volejme: Pane, smiluj se.

Bože trpělivosti, dej nám sílu nést, co na nás bylo vloženo. Stůj při nás, abychom ani v těžkostech nebyli zmateni. Bože naděje, dej nám spolehnout se na Kristovo zaslíbení a jít s důvěrou vstříc jeho budoucnosti. Volejme: Pane, smiluj se.

Bože blízký, chraň naše nemocné: sestry Natašu, Ivu, Janu a další, veď mocí svého Ducha naše konfirmandy, buď útěchou všem trpícím, pronásledovaným, opuštěným a zoufalým. Pomáhej těm, na které dopadají rostoucí ceny, důsledky války a chmurné vyhlídky. Dávej svůj pokoj do všech situací a míst, kde je ho nedostatek. Volejme: Pane, smiluj se.

Tichá modlitba

Modlitba Páně

Ohlášky

- Pravidelná setkání během týdne odpadají.
- V pátek proběhne Noc kostelů, program (nejen v našem kostele) naleznete na webu <https://www.nockostelu.cz/>.
- V neděli 12. 6. od 9:00 se uskuteční konfirmační bohoslužby. Po nich jste zváni na společný oběd a občerstvení.
- Rovněž v neděli 12. 6. proběhne Šonovská misijní slavnost. Začíná se bohoslužbami v 10:00, od 13:00 je na programu beseda s farářem pro menšiny Mikulášem Vymětalem o možnosti soužití křesťanů, židů a muslimů.
- Narozeniny oslaví Ester Soukupová. Přejeme jí vše dobré a hodně Božího požehnání.

Poslání: I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista. (1. Petrova 2,5)

Požehnání: Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvětil a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista.

Píseň: 581